

CONCURSUL "DEMOCRATIE ȘI TOLERANȚĂ"

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 59 BUCUREȘTI

SALVAȚI PRIN SOLIDARITATE, UNIȚI PRIN EDUCAȚIE

*- o altfel de abordare a (i/e/re)migrației
în spațiul educațional*

"We need diversity of thought in the world to face new challenges." (Tim Berners-Lee)

IULIE 2024

ETAPA NAȚIONALĂ

TÂRGU MUREȘ

Cuprins

I. PROBLEMĂ-CARACTERISTICI, FORME DE MANIFESTARE, AGENȚI IMPLICAȚI, CAUZE, CONSECINȚE ALE NESOLUȚIONĂRII EI	2
A. Problemă.....	2
B. Aspecte	2
C. Forme de manifestare	3
D. Agenți implicați	3
E. Consecințe ale nesoluționării	4
F. Obiectivele proiectului	4
II. INFORMAȚII CU PRIVIRE LA SOLUȚIA PROPUȘĂ - ARGUMENTE, CARACTERISTICI, AGENȚI IMPLICAȚI, COSTURI, TIMP ESTIMAT AL APLICĂRII, EFECTE PREVIZIONATE.....	4
III. INFORMAȚII CU PRIVIRE LA STRATEGIA PRECONIZATĂ PENTRU APLICAREA SOLUȚIEI-PERSONE ȘI INSTITUȚII IMPLICATE, CĂI DE ACȚIUNE, ETAPE ȘI FACTORI FRENATORI.....	7
Factori de frânare(frenatori).....	8
Efecte ale aplicării:	8

I. PROBLEMĂ-CARACTERISTICI, FORME DE MANIFESTARE, AGENȚI IMPLICAȚI, CAUZE, CONSECINȚE ALE NESOLUȚIONĂRII EI

A. Problemă

Acomodarea culturală, primul pas al integrării elevilor imigranți și remigranți, **se realizează cu dificultate**, mai ales pentru cei proveniți din spațiul cultural asiatic. Acești copii, chiar și după ce urmează cursul de inițiere în limba română, au dificultăți de înțelegere, mai ales pentru termenii specifici disciplinelor STEM. Și expresiile uzuale și polisemantismul limbii române, pentru ei, sunt pietre de încercare.

De ce a apărut această problemă?

România oferă locuri de muncă, dar și protecție pentru familiile aflate în zone de război. Zona Ghencea – Tudor Vladimirescu – Domnești(Ilfov) s-a dezvoltat foarte mult, în ultimii 15 ani, iar oferta de locuri de muncă este și mai atractivă.

În ultimii 4 ani, mobilitatea de pe piața muncii și teama de război au adus un număr foarte mare de familii, iar școala noastră a încercat să se adapteze la noua situație.

Numărul persoanelor venite din alte spații culturale a crescut an de an.

B. Aspecte

Ideea de proiect a apărut în martie 2022, când două familii din Ucraina au primit decizie din partea Inspectoratului Școlar al Municipiului București pentru școlarizarea a 3 elevi. Școala a mai primit elevi imigranți și în trecut, doar că, în această situație, a intervenit emoția generată de un conflict armat chiar în vecinătatea țării noastre.

În decembrie 2021, ne mai confruntasem cu problema școlarizării elevilor din alte spații culturale, dar povestea lor emoționantă părea un derapaj singular, al unei grupări militare din Myanmar. Astăzi, despre război auzim și citim zilnic, iar școala trebuie să învețe să fie solidară și să fie parte în demersul general de a asigura și pentru acești copii drepturile și libertățile fundamentale.

Între 2007 și 2019, **problema acomodării culturale** era cea a persoanei venite în România. După pandemie, copiii repartizați în unitatea noastră au fost cei din teatrele de război sau minorități supuse atrocităților de grupări militare. Sunt și 2 copii veniți din Tonga, doar că ei știu că vor rămâne în România atât timp cât este valabil contractul de muncă al tatălui. Myanmar, Ucraina, Iran, Republica Moldova-zona Transnistreană sunt doar o parte din realitățile dure cu care s-au confruntat copiii înainte de a ajunge la noi. Mai sunt și copiii cu bunici veniți în România, mulți cerând azil politic, dar părinții vorbesc atât limba maternă, cât și româna.

A treia generație știe mai puțin limba bunicilor. Deci, sunt două situații diferite. Proiectul este dedicat acomodării culturale a elevilor din zone de conflict militar sau care sunt victime ale discriminării în statele din care au plecat. Menționăm că nu sunt elevi cu CES printre cei școlarizați în unitate.

C. Forme de manifestare

- a) În primele săptămâni, când elevul audient se familiarizează cu cerințele fiecărei discipline, cu setul de reguli specific colectivului și comunității, se gestionează cele mai multe stări negative: **neliniște, teamă**, incapacitatea de a înțelege ce informații primește, dorința de a se apropia de ceilalți dublată de dorul de prieteni, de familia lărgită, de spațiul cultural de origine.
- b) Traducerea unor materiale didactice, adaptarea acestora la nivelul de înțelegere al elevului (re)migrant, **înțelegerea setului de reguli, a convențiilor** de utilizare a spațiilor comune și învățarea formulelor de salut, de cerere, toate duc la **relaxarea și familiarizarea cu noul spațiu socio-cultural**.
- c) Clasa acordă sprijin prin alocarea timpului pentru transmiterea informațiilor din timpul orelor sau din pauze, elevul (re)migrant devine **mai încrezător și caută grupul care îi acordă cel mai bun suport emoțional**.
- d) **Elevul se adaptează curriculei școlare**, devine parte integrantă din grup și povestește despre spațiul cultural din care provine (schimb de informații). Sunt cei care acordă sprijin când un nou audient se familiarizează cu clasa.
- e) **Clasa dorește să afle mai multe aspecte despre spațiul cultural din care provine elevul (re)migrant**.

D. Agenți implicați

- Familia-familia lărgită, nucleul acomodării integrării elevilor migranți
- Inspectoratul General de Imigrări – Serviciul pentru Imigrări al Municipiului București (foarte implicați în școlarizarea pentru fiecare elev migrant cazat în Ghencea- Tudor Vladimirescu-Drumul Taberei)
- Inspectoratul Școlar la Municipiului București – ȘC. 59
- Colectivele de elevi și aparținătorii (sprijin material și financiar, mai ales în momentul venirii migranților în unitate)
- Fundația Sf Arhidiacon Ștefan Ghencea, Biserica Ghencea 2 (comunitatea ucraineană împarte biserica de lemn cu enoriașii români), familiile imigranților turci din Zona Ghencea – Drumul Taberei
- Foștii elevi, vorbitori ai limbilor familiilor de imigranți
- Profesorii și învățătorii (o resursă importantă – două doamne profesoare care au plecat cu familiile 4-5 ani în Polonia, respectiv Ungaria și cunosc problemele cu care se confruntă elevii români școlarizați în alte state, apoi problemele acomodării la revenirea în țară)
- Mass-media în promovarea activităților de susținere a proiectului

E. Consecințe ale nesoluționării

- Înstrăinare, anxietate;
- Risc de excluziune socio-culturală;
- Abandon școlar
- Posibilitatea de a deveni victima grupurilor cu risc antisocial

F. Obiectivele proiectului

a) Scopul proiectului

Acomodarea culturală a elevilor imigranți și schimbul de informații despre diversitatea spațiilor culturale din care provin elevii imigranți școlarizați în unitate;

b) Obiectivele proiectului

- Scăderea timpului de acomodare culturală și de învățare a limbii române (nivel de receptare a mesajelor orale și ale mesajelor scrise) cu minim două luni;
- Creșterea gradului de informare și conștientizare a problemelor cu care se confruntă elevii imigranți și remigranți la nivelul comunității, în special în rândul celor 900 de elevi ai Șc. 59;
- Scăderea cu 2 luni a timpului necesar pentru transferul de informații privind spațiul cultural al imigranților către cei 900 de elevi ai ȘC. 59 (dezvoltarea nivelului de producere a mesajelor folosind alternative artistice).

II. INFORMAȚII CU PRIVIRE LA SOLUȚIA PROPUȘĂ - ARGUMENTE, CARACTERISTICI, AGENȚI IMPLICAȚI, COSTURI, TIMP ESTIMAT AL APLICĂRII, EFECTE PREVIZIONATE

Aspecte urmărite:

- cunoașterea nevoilor lor și a modului în care ar dori să prevenim izolarea, sprijinul în acomodarea școlară și culturală;
- aplicarea celor învățate în clasa a VI-a, la educație socială, în activități care să promoveze toleranța, participarea activă la soluționarea problemelor școlii sau ale comunității;
- celebrarea diversității culturale.

Argument

Toți copiii au drepturi egale, indiferent de spațiul geografic/cultural din care provin! Dacă îi ajutăm pe ei, atunci ne ajutăm pe noi: mai puține conflicte sociale, mai multe șanse de a avea forța de muncă necesară, învățăm despre alte culturi, gustăm noi

arome(tatăl elevilor din Turcia a deschis o brutărie-patiserie foarte căutată în cartier, părinții elevilor din Myanmar au două puncte de livrare pentru mâncare asiatică foarte gustoasă).

Caracteristici

Grupul țintă al proiectului de acomodare culturală din școala noastră îl reprezintă:

- 14 elevi din Myanmar, Malaysia, Tonga, Fiji, Turcia, Ucraina, Republica Moldova;
- 2 elevi născuți în Italia, 2 elevi născuți în Spania, care au învățat limba română acasă și au fost școlarizați, 4 ani, în afara României;
- 16 elevi născuți în România, care au trăit câțiva în alte țări, apoi au revenit în România

Beneficiarii proiectului – circa 900 de elevi din școală și familiile elevilor imigranți

Aspecte privind comunitatea

- Școala se află într-o zonă ofertantă din punct de vedere al locurilor de muncă pentru imigranți, dar și pentru instituțiile de învățământ căutate pentru ofertele educaționale diverse. Prin urmare, începând cu 2007, numărul persoanelor venite din alte spații culturale a crescut an de an.
- Momente care au schimbat modul de percepție a problemei migrațiilor:
  - *Decembrie 2021* – 4 elevi au fost aduși de reprezentantul IGI pentru școlarizarea lor, mai întâi ca audienți(fac parte din minoritatea rohingya din Myanmar, au reușit să scape fugind în Malaezia/Malaysia, apoi în țara noastră; în școală mai erau doi elevi din Myanmar, dar familia a venit în România înainte de pandemie); mobilizarea a fost generală, pentru că elevii erau încălțați și îmbrăcați ca de vară, iar afară erau -10°C;
  - *Februarie 2022* – 3 elevi din Ucraina au ajuns la noi împreună cu mamele și bunicii(doar un aparținător vorbea engleză; în două ore au apărut 3 familii ale elevilor din școală care erau vorbitori de rusă și ucraineană; în comunitate, sunt familii mixte de români și ruși sau români și ucraineni, copiii lor fiind școlarizați în România încă din clasa pregătitoare); cea mai afectată era Zabava, care nu dorea să interacționeze cu altcineva decât cu familia, dar în scurt timp, prin desen, a început să învețe limba română;
  - *2022 – 2024*, mai mulți elevi din Ucraina sunt școlarizați, dar stau cel mult o lună, apoi pleacă în Serbia, Canada sau SUA;

- *Septembrie 2023*, 2 elevi din Republica Moldova și Rusia devin audienți, apoi elevi ai Șc. 59; alți 3 elevi din familii de remigranți se întorc în România(vin din Italia și Spania);
- Din *septembrie 2023*, numărul migranților și (re)migranților se mărește constant.

Ministerul Educației, Inspectoratul Școlar al Municipiului București, școala și familiile fac eforturi pentru recuperarea documentelor școlare și recunoașterea echivalarea studiilor din alte state.

Famiile celorlalți elevi din clasă ajută material, financiar sau cu materiale didactice traduse. Se caută **comunități etnice** care să ajute noii veniți.

Asociația de Părinți din Șc. 59 se implică în organizarea serbărilor pentru promovarea inițiativelor de sprijin pentru familiile migranților.

Fenomenul devine vizibil, cu toate dificultățile întâmpinate de elevii proveniți din alte spații culturale. În acest moment, când sunt *Serbările olimpice*, elevii care provin din familii integrate în România, dar sunt din alte țări, doresc să devină vizibili și să se vorbească despre tradițiile, obiceiurile și arta țărilor din care provin bunicii și părinții lor. Așa s-a născut acest proiect!

Costuri

- Costuri cu multiplicarea materialelor și adaptarea curriculară – circa 1000 lei;
- Costuri cu realizarea materialelor promoționale și a celor pentru târguri și serbări interne – circa 2500 lei;
- Costuri de organizare a serbărilor dedicate proiectului – circa 4000 lei

100% din aceste costuri sunt acoperite din donații, voluntariat și sponsorizări.

Timp alocat

OCTOMBRIE 2023 – IUNIE 2024

Pași în realizarea proiectului	OCT	NOI	DEC	IAN	FEB	MAR	APR	MAI	IUN
IDENTIFICAREA PROBLEMEI									
DOCUMENTAREA									
NUMIREA ECHIPEI DE PROIECT									
IDENTIFICAREA NEVOILOR									
IDENTIFICAREA RESURSELOR INTERNE ȘI EXTERNE									
DEFINIREA OBIECTIVELOR									
PLANIFICAREA INTERVENȚIEI									
REALIZAREA ACTIVITĂȚILOR									
EVALUARE DE PROIECT ȘI DE REZULTAT									

Efecte previzionate

- Metode rapide de familiarizare cu limba română, cu seturile de reguli interne
- Dezvoltarea competențelor cadrelor didactice de adaptare curriculară la nevoile (re)migranților
- Transferul metodologic și de competențe către didactica și practica educațională, pentru beneficiul tuturor elevilor

III. INFORMAȚII CU PRIVIRE LA STRATEGIA PRECONIZATĂ PENTRU APLICAREA SOLUȚIEI-PERSOANE ȘI INSTITUȚII IMPLICATE, CĂI DE ACȚIUNE, ETAPE ȘI FACTORI FRENATORI

DENUMIREA ACTIVITĂȚII	DESCRIERE	RESURSE UMANE ȘI ROLURI	ALTE RESURSE	DURATĂ	REZULTATE AȘTEPTATE
Familiarizare comunitară	<p>Elevii audienți sunt prezentați noului colectiv . Colectivul le arată școala – repetă traseul de acomodare de 2-3 ori.</p> <p>Se organizează pauzele, astfel încât elevul audient să nu fie niciodată singur.</p> <p>Se corelează aplicațiile de traducere, pentru a dialoga cu noul venit.</p> <p>Se identifică modalitatea de receptare a mesajelor dorită de audient (grafică, mimică, lb engleză/ lb germană/ lb franceză)</p>	<p>Consiliul clasei și elevii claselor în care este înscris elevul (re)migrant</p> <p>Elevii școlii – organizarea pauzelor, a festivităților comune</p> <p>Consilierul școlar - pentru stabilirea modului de sprijin</p> <p>Prezentarea împrejurimilor școlii și a cartierului –elevii și CA</p>	<p>Caiete, cărți, birotică, softuri</p>	<p>2-3 săptămâni de la înscrierea elevului audient</p>	<p>Reducerea cu 3 săptămâni a timpului de familiarizare comunitară – față de timpul înregistrat în anii școlari anteriori</p>
Intervenție în funcție de nevoi	<p>Identificarea nevoilor socio-economice și culturale</p> <p>Intervenția pentru acoperirea nevoilor</p>	<p>Famiile elevilor din școală, fundații, profesori – sprijin financiar, material, informațional</p>	<p>Produse donate, servicii puse la dispoziție gratuit</p>	<p>4 săptămâni și revenire de câte ori este nevoie</p>	<p>Eliminarea redundanței în acordarea sprijinului/familie</p> <p>Reducerea timpului pierdut cu găsirea celor mai bune prețuri</p>

DENUMIREA ACTIVITĂȚII	DESCRIERE	RESURSE UMANE ȘI ROLURI	ALTE RESURSE	DURATĂ	REZULTATE AȘTEPTATE
Acomodare școlară	Srijin în înțelegerea sarcinilor Traducerea materialelor necesare sau transmiterea materialelor în format digital Receptarea și transmiterea de mesaje scurte, prin repetare cu elevii și profesorii	Profesorii și elevii clasei Direcțiunea școlii, consilierul școlar – identifică, împreună cu profesorii, materialele optime de învățare Elevii și profesorii traduc ideea principală din verigile lecției	Manuale. edu.ro Eures ⁱ Talkpal. ai ⁱⁱ Vorbiți românește ⁱⁱⁱ	5 luni	Reducerea timpului de învățare a limbii române(nivel A2) pentru examinarea din fiecare an(luna iunie) cu minim 4 săptămâni Comparație cu iunie 2022 ^{iv}
Acomodarea comunitară	Prezentarea elevilor (re)migranți ca parte a activităților de grup, în activități extrașcolare cu public Realizarea transferului cultural de la audient la ceilalți elevi	Organizarea evenimentelor – CA și CRP Organizarea momentelor festive – elevii și profesorii Organizarea expozițiilor și a serilor culturale dedicate elevilor (re)migranți	Know-how <i>Help Autism</i> și Național TV	Mai-iunie	Reducerea rezistenței comunității la integrarea elevilor (re)migranți în obște Cunoașterea spațiilor culturale străine prin experiența celor preveniți din acestea

Factori de frânare(frenatori)

- Lipsa timpului pentru întruniri și activități comune(părinți-profesori-elevi);
- Lipsa spațiului pentru activitățile proiectate(și cancelaria a fost pe hol!)

Efecte ale aplicării:

- Mai multă încredere în capacitatea elevilor de fi parte a soluției și de a contribui la imaginea școlii;
- Explorarea unor noi modalități de exprimare liberă, prin dans, muzică, desen și animație;
- Creșterea gradului de vizibilitate a nevoilor emoționale și culturale ale elevilor atașați de spațiile culturale ale părinților și ale bunicilor;
- Cunoașterea valorilor universale artistice și sociale, precum și a rolului diversității culturale în spațiul școlar și în comunitate

COMPONENȚA ECHIPAJULUI	PROBA LA CARE PARTICIPĂ FIECARE MEMBRU AL ECHIPAJULUI	PROFESORUL ÎNDRUMĂTOR/ PROFESORII ÎNDRUMĂTORI
TRIFU AG NATALIA MARIA, a VII-a	PROBA TEORETICĂ	CIOROBEA SEBASTIAN
STOICA CC MARIA COSMINA, a VIII-a	PROBA PRACTIC-APLICATIVĂ	COPĂCEL PAULA
CUCOANEȘ BG AIMEE MARIA SOPHIA, a VII-a	PROBA ARTISTICĂ	VOICU ELENA

Resurse de studiu – limbi străine

ⁱ https://eures.europa.eu/free-language-learning-tools-help-you-upskill-home-2020-05-18_ro

ⁱⁱ <https://talkpal.ai/ro/invatarea-limbilor-straine-nu-a-fost-niciodata-atat-de-usoara-cu-ajutorul-inteligentei-artificiale/>

ⁱⁱⁱ <https://www.vorbitiromaneste.ro/>

^{iv} **Rezultate așteptate**

Elevii din Ucraina și Myanmar au luat cu întârziere de 1 an adeverințele/atestatele de competență lingvistică. Refugiații din Rusia și Turcia au obținut certificarea după 6 luni (elevul de clasa a III-a – nivel B1, iar eleva de clasa a VII-a – nivel B2)